

Analýza – parkování na
veřejné zeleni

Rekapitulace Vašeho dotazu

Váš dotaz se týká parkování na veřejné zeleni v parcích, jež jsou ve vlastnictví města. Podle Vašeho názoru se jedná o zábor veřejného prostranství, kdy dochází k porušení zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. I přes několik podnětů na odbor správy majetku a odbor životního prostředí městského úřadu i na městskou policii však není tato situace řešena.

Uvádíte, že městská policie situaci řeší selektivně, kdy v některých lokalitách zábor pravidelně pokutuje, v jiné ovšem nikoli. V oblastech, kde zábor pokutují, argumentují nedostatkem parkovacích míst. Uvádí také, že se situaci snaží komplexně řešit.

Ptáte se, jak se bránit nečinnosti ze strany městského úřadu a policie.

Naše doporučení

Ve Vašem případě doporučujeme obrátit se na krajský úřad se žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti.

Podrobný právní rozbor najdete na straně 3 tohoto dokumentu.

Užitečné odkazy

Poradna Frank Bold průběžně zpracovává shrnující právní manuály. Pro lepší pochopení problému a řešení Vašeho případu Vám doporučujeme k bližšímu pročtení následující manuály, na které dále v textu odkazujeme:

[Žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti](https://frankbold.org/poradna/spravni-rizeni/spravni-rizeni/opravne-prostredky-ve-spravnim-rizeni/vzor/zadost-o-uplatneni-opatreni-proti-necinnosti), dostupný z:

<https://frankbold.org/poradna/spravni-rizeni/spravni-rizeni/opravne-prostredky-ve-spravnim-rizeni/vzor/zadost-o-uplatneni-opatreni-proti-necinnosti>

[Nečinnost úřadů](https://frankbold.org/poradna/korupce-a-transparentnost/korupce-a-jednani-uredniku/zakladni-informace/rada/jake-jsou-typicke-nezakonne-uredni-postupy#necinnost-uradu), dostupný z:

<https://frankbold.org/poradna/korupce-a-transparentnost/korupce-a-jednani-uredniku/zakladni-informace/rada/jake-jsou-typicke-nezakonne-uredni-postupy#necinnost-uradu>

[Článek Ministerstva vnitra o ochraně před nečinností](https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-pred-necinnosti.aspx), dostupný z:

<https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-pred-necinnosti.aspx>

Podrobný právní rozbor

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru¹. Veřejná prostranství jsou vymezena v územním plánu. Stejně tak jsou veřejným prostranstvím pozemní komunikace (s výjimkou pozemních komunikací, kde je veřejné užívání vyloučeno). Právní režim pozemních komunikací se řídí zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, který upravuje i to, kde je a není možné zastavit a stát, včetně vymezení těchto pojmů. Na jiná veřejná prostranství ovšem tento zákon aplikovat nelze.

Pokud tedy řidič zastaví a stojí na veřejném prostranství (odlišném od pozemní komunikace) je nutné užít, jak ve svém dotazu správně uvádíte, obecné ustanovení zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, konkrétně § 5 odst. 1 písm. g), podle kterého se **přestupku** dopustí mj. fyzická osoba (resp. dle § 5 odst. 2 písm. c) v případně podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby), která neoprávněně zabere veřejné prostranství. Za tento přestupek lze uložit pokutu až do výše 50.000 Kč a pokud je přestupek spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku, lze uložit pokutu až do výše 75.000 Kč. Tento přestupek projednává podle § 60 odst. 2 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich obecní úřad. K obdobnému závěru došla i soudní praxe, zejména v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. [2 As 49/2010 – 49](#) a ministerstvo vnitra ve svém [Stanovisku k problematice neoprávněného záboru veřejného prostranství ze dne 10. dubna. 2014.](#)

Z výše uvedeného vyplývá, že se jedná o nezákonnou situaci, kterou jsou orgány obce a městská policie povinny řešit. Nedostatek parkovacích míst není legitimním důvodem pro její neřešení. Obec má např. možnost zřídit dočasné parkovací plochy do doby, než najde trvalejší řešení.

Současný postup městského úřadu, tedy jeho **nečinnost** i přes opakované podněty, je v rozporu se zásadami dobré správy, konkrétně se zásadou legality vyjádřenou v § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Dle tohoto ustanovení mají správní orgány (mezi něž spadají dle definice v § 1 odst. 1 správního řádu i orgány územně samosprávných celků, tedy orgány obcí) povinnost postupovat v souladu s právními předpisy. Na základní otázku, co se rozumí nečinností, dává odpověď judikatura Nejvyššího správního soudu, podle níž protiprávní nečinností je stav, kdy správní orgán, který má podle zákona jednat ve stanovené lhůtě, nekonal.²

Ochranu před nečinností správních orgánů upravuje § 80 správního řádu. Dle § 42 správního řádu jsou správní orgány povinny přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední. Pokud příslušný správní orgán nezahájí řízení ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o skutečnostech odůvodňujících zahájení řízení z moci úřední, je dle § 80 odst. 2 správního řádu na místě opatření proti nečinnosti, které má, resp. musí, přijmout nadřízený správní orgán. Opatření proti nečinnosti z tohoto titulu nebude přicházet v úvahu v případech, kdy je zahájení řízení věcí diskrece správního orgánu, protože zde není povinnost řízení zahájit, což není tento případ, jelikož správní orgán má povinnost řešit nezákonný stav.

Pro postup nadřízeného orgánu bude důležitý výklad pojmu "kdy se dozvěděl". Počátek běhu této subjektivní 30 denní lhůty bude třeba počítat ode dne, kdy se příslušný orgán o důvodech zahájení řízení dozvěděl z vlastní úřední činnosti, od jiného orgánu, na základě oznámení soukromého

¹ § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích

² <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-pred-necinnosti.aspx>

subjektu a to v takovém rozsahu, že je možné i předběžné právní hodnocení nebo ode dne, kdy mu došlo oznámení, které je dostatečně určitého a věrohodného obsahu.³

Nadřízený správní orgán má pro řešení nečinnosti na výběr z několika možností vyjmenovaných v § 80 odst. 4 správního řádu – může např. přikázat nečinnému správnímu orgánu, aby ve stanovené lhůtě učinil potřebná opatření ke zjednáání nápravy či věc převzít a rozhodnout namísto nečinného správního orgánu. Vázán je ovšem zásadou rychlosti řízení a procesní ekonomie. Nadřízeným orgánem je v tomto případě krajský úřad.⁴ Krajskému úřadu můžete podat **žádost** o uplatnění opatření proti nečinnosti, v níž specifikujete danou situaci. Vzor žádosti naleznete v našem [manuálu](#). Krajský úřad je taktéž vázán zásadou rychlosti řízení a procesní ekonomie,⁵ a pokud by ani on nekonal, je možné podat další žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti k jeho nadřízenému orgánu, kterým by bylo Ministerstvo vnitra.⁶

Krajním prostředkem řešení by obecně mohla být **žaloba proti nečinnosti** dle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního. Žalobou je možno se domáhat toho, aby byla soudem správnímu orgánu uložena povinnost vydat rozhodnutí.

Úprava soudní ochrany před nečinností správních orgánů však nepamatuje na situace, kdy příslušný orgán vůbec nezahájí řízení z moci úřední, ač je k tomu ze zákona povinen. Výklad, podle kterého se za této situace nelze domáhat, aby správní soud uložil nečinnému správnímu orgánu povinnost zahájit řízení, potvrzuje konstantní judikatura NSS.⁷ NSS vesměs uvádí, že žalobou se nelze úspěšně domáhat ochrany v případě jakékoli pasivity správního orgánu, ale pouze v případech, kdy správní orgán má povinnost vydat ve správním řízení rozhodnutí ve věci samé nebo má povinnost vydat osvědčení, kdy je tedy žalobce nositelem veřejného subjektivního práva na vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, přičemž „*mezi případy, kdy správní orgán nemá povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé, patří i situace, kdy obdrží pouhý podnět k zahájení řízení, které nelze zahájit jinak než z úřední povinnosti*“.

Shrnutí

Ve Vašem případě doporučujeme podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti ke krajskému úřadu.

Právní poradna Frank Bold radí v případech, kdy je dotčen veřejný zájem, a to zejména v otázkách životního prostředí, boje proti korupci a nezákonného postupu úředníků.

Podrobnější informace o tom, jak poradna funguje, si můžete přečíst [ZDE](#).

³ <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-pred-necinnosti.aspx>

⁴ § 178 odst. 2 správního řádu

⁵ § 6 odst. 1 správního řádu

⁶ § 178 odst. 2 správního řádu

⁷ srov. například rozsudky ze dne 21.6.2006, č.j. [4 Ans 7/2005 – 74](#), ze dne 26. 6. 2007, č. j. [4 Ans 10/2006 – 59](#) nebo ze dne 29.5.2008, č.j. [2 Ans 2/2008 – 57](#)

Podpořte nás svým darem

Práce našich právních poradců je možná i díky Vaší podpoře. Pomozte svým finančním darem zachovat kvalitní bezplatné právní poradenství ve veřejném zájmu. Pro zaslání daru můžete využít [dárcovský formulář](#).

Děkujeme.

Nabízíme Vám

Naším cílem je podporovat lidi, kteří se aktivně zajímají o dění kolem sebe – Občany 2.0. Nabízíme jim proto služby nad rámec bezplatného právního poradenství. Z Vašeho dotazu jsme nabyli dojmu, že právě Vy do kategorie Občan 2.0 patříte, neboť se aktivně zajímáte o dění ve svém okolí a informujete o něm ostatní občany.

[Staňte se proto i Vy Občanem 2.0](#) a připojte se tak ke stovkám Občanů 2.0 z celé České republiky, kteří se různým způsobem a podle svých možností zapojují do veřejného života.